

YERBİLİMLERİNDE VERİ BANKACILIĞI

DATA BANKS IN GEOSCIENCES

Tuğrul BAYRAK, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü

Veri Bankaları (Data Bank); bünyesinde bulunduğu kuruluşların kuruluş amaçlarına yönelik arama, araştırma, üretim, pazarlama, personel, finansman, üretim-sanaliz ve benzeri konulardaki tüm faaliyetlerinin verilerini ham bilgiler halinde bilgisayarlar aracılığı ile düzenli olarak 'kaydetmek ve bu bilgileri gereğinde tüm araştırma, yorum, istatistik, planlama - programlama işlemlerine dönük olarak biçimlendirmek, bu alanlarda danışmanlık görevi yapmak üzere kurulmuş teşkilatlardır.

Ülkemizde çok az bir geçmişi olan Veri Bankaları, dünyanın hemen tüm gelişmiş ülkelerinde yaklaşık 30 yıllık bir geçmişe sahip olup, özellikle hammadde kaynakları ile ilgili sahalarda bilgi depolanması ve bu bilgilerin Ulusal Ekonomik Yatırımlar alanında irdelenmesi konusunda kulüamaktadır. Veri Bankacılığının en yaygın şekilde kullanıldığı ülkelerin başında Amerika, Sovyetler Birliği, Avrupa Ekonomik Topluluğu üyeleri, Doğu Avrupa ülkeleri ve Japonya gelmektedir.

Ülkemizde de Doğal Kaynaklarımız hakkında gerek MTA Enstitüsü içindeki ünitelerde gerekse MTA dışı kuruluşlara dağılmış pek çok veri bulunmaktadır. Bu verilerin bir Veri Bankasında toplanması ile; bu verilere ulaşılması ve kullanımını çok daha kolay olacağından projelerin plan-program ve değerlendirme aşamalarında zaman, İşgücü ve para gibi kaynak kayıpları en aza inecek, bir saha veya konuda yapılan çaişmalardan habersiz olmaktan dolayı değişik kuruluş ve araştırmacıların o alanda aynı çalışmalarını yapmaları önlenilecek, Doğal Kaynaklarımızın daha koordineli ve sağlıklı bilgilerle değeriendirilimesi mümkün olacak, sonuçta ülke ekonomisine büyük yararlar sağlanacaktır.

Bu doğrultuda bir çalışmaya MTA Enstitüsü bünyesinde kurulan DATA BANKASI'nda başlanmış olup, ileriki aşamalarda ilgili tüm kuruluş ve kişilerin ilgi, işbirliği ve bilgi transferi konusunda yardımları beklenmektedir.

Data Banks are established to regularly store and record the raw data of all activities of the related institutions on subject as research, exploration, production, marketing, personnel, finance, cost analysis, etc. by means of computers; and when necessary, to format this data to use them in all exploration, interpretation, statistics, planning-programming processes, and to behave as a supervisor on the subjects explained above.

Although it is a new concept in Turkey, Data Banks are widely used in all developed countries for the last 30 years especially in storing data related to na-

tural resources and evaluating them in the field of National Economic Investments. The countries which widely use Data OBanks are the United States of America, the Soviet Union, members of the European Economic Community and Japan.

There is a great accumulation of data on the natural resources of Turkey, both in MTA and other institutions. By centralizing these data by means of Data Bank will provide the minimizing of time, manpower, and finance losses in planning, programming and evaluation stages of related projects. More than all, such a Data Bank will overcome a gap of communication of data and prevent the duplications of work on the same subjects by different people, because of its being so easy to reach as a reference. Out of these, the coordinative and rational interpretation and evaluation of the national natural resources will be possible, resulting with great inputs to the national economy.

Such a work in this direction is started at the DATA BANK established in MTA, and the help of all related institutions on subjects of data transfer and communication is expected in the future